

Πολιτισμός II

Θεματική Ενότητα 7:

Γερμανική Λαοκρατική Δημοκρατία

Επικ. καθηγητές Ελένη Γεωργοπούλου και Γιάννης Πάγκαλος
Τμήμα Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Γερμανική Λαοκρατική Δημοκρατία

Θεματική Ενότητα 7

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα ενότητας

1. Δεδομένα-ίδρυση-πολιτική
2. Η λαϊκή εξέγερση του 1953
3. Το τείχος του Βερολίνου
4. Η κυριαρχία του SED/Η παντοδυναμία της Στάζι
5. Καθημερινότητα (Κατοικία, αυτοκίνητο Trabi....)
6. Αθλητισμός
7. Λογοτεχνία-Πολιτισμός

Σκοποί ενότητας

Στόχοι του τρίωρου σεμιναρίου είναι:

- a) Να σκιαγραφήσει το ιστορικό υπόβαθρο της θεματικής ενότητας «Γερμανική Λαοκρατική Δημοκρατία» και να παρέχει μια επισκόπηση των κυριότερων πολιτικών δεδομένων που αφορούν στον εν λόγω κρατικό σχηματισμό
- b) Να καταδείξει τις σημαντικότερες εξελίξεις στους τομείς της λογοτεχνίας και του πολιτισμού.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μέρος Ι

Δεδομένα-ίδρυση-πολιτική

Θέση της ΓΛΔ στην Ευρώπη

Θέση της ΓΛΔ στην
Ευρώπη (ιστορικός
χάρτης)

<http://wikis.zum.de/zum/images/5/5b/DDR-Europe.png>

Χάρτης ΓΛΔ

Οι περιφέρειες της ΓΛΔ,
1989

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c0/DDR_Verwaltungsbezirke.svg/800px-DDR_Verwaltungsbezirke.svg.png

CC BY-SA 3.0

Στοιχεία

- Έκταση → 108.333 km² [23% του Γερμανικού Ράιχ του 1937, 30% του γερμανικού μεταπολεμικού εδάφους]

[Συγκρίσιμη Πολιτεία των ΗΠΑ: Tennessee]

- Πληθυσμός → 17 εκατομμύρια
- Πυκνότητα → 154 κατ/ km²
- Πρωτεύουσα → Βερολίνο (Ανατολικό) (1,2 εκατομμύρια)
- Συνορεύει με → ΟΔΓ (464km, ενδογερμανικά σύνορα), Πολωνία (460km), Τσεχοσλοβακία (454km [τότε]), [Βαλτικής Θάλασσα]
- Μεγάλες πόλεις → Λειψία, Δρέσδη, Halle, Chemnitz, Μαγδεμβούργο, Rostock
- Κρατίδια → 15 Περιφέρειες, που φέρουν το όνομα της μεγαλύτερης πόλης= πρωτεύουσας: Rostock; Schwerin; Neubrandenburg; Magdeburg; Potsdam; Berlin; Frankfurt (Oder); Cottbus; Halle; Erfurt; Leipzig; Dresden; Karl-Marx-Stadt [Chemnitz]; Gera; Suhl
- Οικονομία → Ναυπηγεία, Οπτικά εργαλεία, Ηλεκτρονικά προϊόντα, εργαλεία ακριβείας
- Νόμισμα → 1 Μάρκο [ανατολικογερμανικό] = 100 Pfennige

Πολιτική

- Σύνταγμα → 7 Οκτωβρίου 1949 (τίθεται σε ισχύ- εθνική εορτή)
- Πολιτειακή μορφή → λαϊκή δημοκρατία
- Κυβερνητικό σύστημα → σοσιαλιστικό-κομμουνιστικό
- Πρόεδρος της ΓΛΔ: Wilhelm Pieck (SED, 1949–1960)
- Πρόεδροι του κρατικού συμβουλίου: Walter Ulbricht (SED, 1960–1973), Willi Stoph (SED, 1973–1976), Erich Honecker (SED, 1976–1989), Egon Krenz (SED, 1989), Manfred Gerlach (LDPD, 1989–1990)
- Πρόεδρος της Βουλής: Sabine Bergmann-Pohl (CDU, 1990)
- Πρωθυπουργός της ΓΛΔ: Otto Grotewohl (SED, 1949–1964), Lothar de Maizière (CDU, 1990)
- Πρόεδρος του υπουργικού συμβουλίου: Willi Stoph (SED, 1964–1973), Horst Sindermann (SED, 1973–1976), Willi Stoph (SED, 1976–1989), Hans Modrow (SED/PDS, 1989–1990)
- Κατάργηση/ένωση με ΟΔΓ: 3 Οκτωβρίου 1990

Φάσεις της ΓΛΔ

1. Προϊστορία και ίδρυση (1945-1949)
2. Οικοδόμηση του σοσιαλισμού (1950-1961)
3. Το σύστημα Ulbricht (1962-1970)
4. Διορθώσεις πορείας από τον Honecker (1971-1980)
5. Κρίσεις και κατάρρευση της κυριαρχίας του SED (1981-1989)
6. Δημοκρατική αλλαγή και τέλος του κράτους της ΓΛΔ (18.10.1989-3.10.1990)

Πηγή: <http://www.bpb.de/geschichte/deutsche-einheit/deutsche-teilung-deutsche-einheit/43650/ddr-geschichte?p=all>

Επίσης:

<https://www.bpb.de/izpb/48499/geschichte-der-ddr> (γενική επισκόπηση)

Pieck-Grotewohl

Ο Wilhelm Pieck
(αριστερά) και ο
πρωθυπουργός Otto
Grotewohl κατά την
εκλογή του Pieck ως
Προέδρου της ΓΛΔ (11
Οκτωβρίου 1949)

Bundesarchiv, Bild 183-19000-
3301 / Zühlisdorf / CC-BY-SA
3.0

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/91/Bundesarchiv_Bild_183-19000-3301%2C_Berlin%2C_DDR-Gr%C3%BCndung%2C_Wahl_Pieck%2C_Grotewohl.jpg

Walter Ulbricht

Ο Walter Ernst Paul Ulbricht (* 30. Ιουνίου 1893 στη Λειψία- † 1. Αυγούστου 1973 στο Groß Dölln) από το 1949 μέχρι την αποκαθήλωσή του το 1971 ήταν ο σημαντικότερος πολιτικός της ΓΛΔ.

Bundesarchiv, Bild 183-J1231-1002-002 / Spremberg, Joachim / CC-BY-SA 3.0

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1f/Bundesarchiv_Bild_183-J1231-1002-002_Walter_Ulbricht%2C_Neujahrsansprache.jpg

Erich Honecker

Ο Erich Honecker (* 25 Αυγούστου 1912 στο Neunkirchen- † 29 Μαΐου 1994 στο Σαντιάγο της Χιλής) υπήρξε από τις 3 Μαΐου 1971 μέχρι τις 18 Οκτωβρίου 1989 Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του SED και κατά συνέπεια ο ισχυρότερος πολιτικός της ΓΛΔ.

Εδώ, στο XI. συνέδριο του κόμματος..

Bundesarchiv, Bild 183-1986-0421-044 / Mittelstädt, Rainer / CC-BY-SA 3.0

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/75/Bundesarchiv_Bild_183-1986-0421-044%2C_Berlin%2C_XI._SED-Parteitag%2C_Erich_Honecker.jpg/519px-Bundesarchiv_Bild_183-1986-0421-044%2C_Berlin%2C_XI._SED-Parteitag%2C_Erich_Honecker.jpg

«Αδελφικός σοσιαλιστικός ασπασμός»: Honecker-Breschnew, 1979

<http://cdn4.spiegel.de/images/image-417667-galleryV9-vilv.jpg>

Honecker- Kohl

Επίσκεψη του Erich Honecker στην ΟΔΓ (7-11 Σεπτεμβρίου 1987)

<http://germanhistorydocs.ghi-dc.org/images/Kohl%20Honecker%2019871.jpg>

Πτώση του τείχους: 9 Νοεμβρίου 1989

Ανατολικογερμανοί
συνοριακοί αστυνομικοί
μπροστά σ' ένα άνοιγμα
του τείχους.

http://www.br.de/fernsehen/bayerisches-fernsehen/sendungen/rundschau/BG-mauerfall-106~v-img_16_9_m-4423061158a17f4152aef84861ed0243214ae6e7.jpg?version=1e55a

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μέρος II

Εξέγερση της 17 Ιουνίου 1953

Εξέγερση της 17 Ιουνίου 1953

- Κύμα απεργιών, διαμαρτυριών και διαδηλώσεων → ενάντια στις πολιτικές και οικονομικές συνθήκες της ΓΛΔ
- Καταστέλλεται αιματηρά από το σοβιετικό Κόκκινο Στρατό

Πιο αναλυτικά:

Hans Bentzien: *Was geschah am 17. Juni?* Edition Ost, Berlin 2013

Βλ. και:

<https://www.hdg.de/lemo/kapitel/geteiltes-deutschland-gruenderjahre/weg-nach-osten/17-juni-1953-volksaufstand.html>

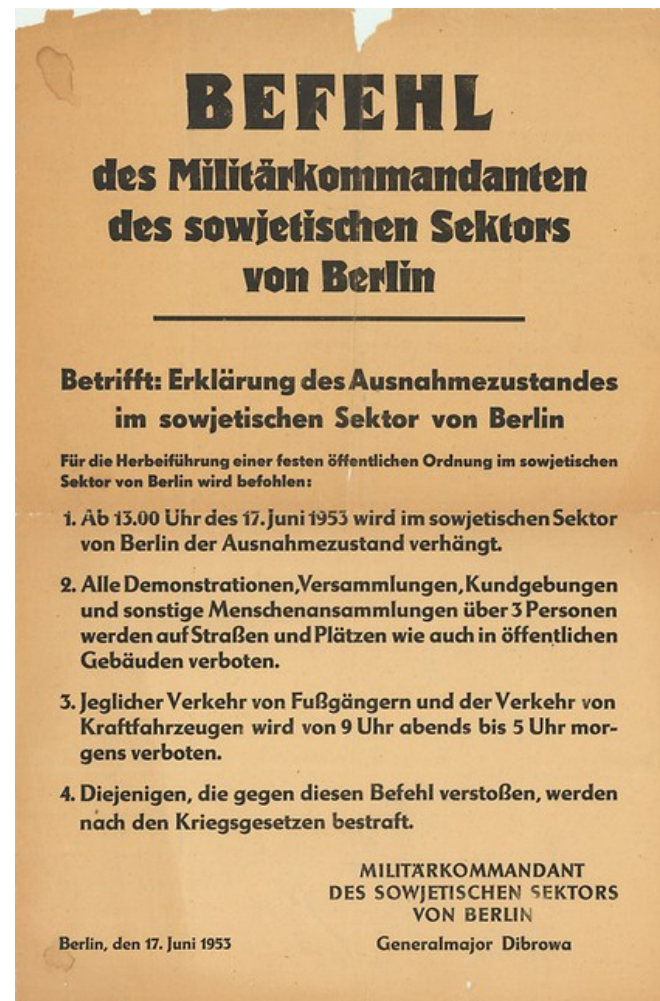

Διάταγμα Κατάστασης έκτακτης ανάγκης

Διάταγμα του στρατιωτικού διοικητή
του σοβιετικού τομέα του Βερολίνου

Πηγή: KAS, ACDP, Medienarchiv

http://www.kas.de/wf/doc/kas_41415-1290-1-30_220.jpg?130612095728

Σοβιετικό τανκ

Λειψία 1953, σοβιετικό
ΤΑΝΚ

Bundesarchiv, B 285 Bild-14676 /
Unbekannt / CC-BY-SA 3.0

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6d/Bundesarchiv_Bild_175-14676%2C_Leipzig%2C_Reichsgericht%2C_russischer_Panzer.jpg

Bundesarchiv, Bild 175-14676
Foto: o.Äng. | Juni 1953

17. Juni 1953

Γραμματόσημο των
Γερμανικών
Ταχυδρομείων του 2003
(50ή επέτειος της
εξέγερσης του 1953)

Ernst Jünger und Lorli
Jünger

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6a/Stamp_Germany_2003_MiNr2342_17_Juni.jpg

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μέρος III

Το τείχος του Βερολίνου

Το τείχος

Το τείχος στην Πύλη του Βρανδεμβούργου
© Stiftung Berliner Mauer, Fotograf: Michael-Reiner Ernst

http://www.visitberlin.de/sites/default/files/imagecache/high | slideshow_58_0_237/berliner-mauer_09104_c_stiftung-berliner-mauer_foto_.jpg

Βασικές πληροφορίες για το τείχος

- Τρεισήμισι εκατομμύρια άνθρωποι φεύγουν ανάμεσα στα 1945 και 1961 από τη σοβιετική ζώνη κατοχής και μετέπειτα ΓΛΔ προς τη Δυτική Γερμανία για διάφορους λόγους.
- Τη νύχτα προς την Κυριακή, 13 Αυγούστου 1961, ο ηγέτης του SED Walter Ulbricht δίνει εντολή αποκλεισμού των συνόρων ανάμεσα στους τομείς (ανατολικό-δυτικό). Υπεύθυνος εκτέλεσης της εντολής είναι το μέλος του Πολιτικού Γραφείου Erich Honecker.
- Ανάμεσα στην οικοδόμηση και την πτώση του τείχους τουλάχιστον 5.075 πολίτες της ΓΛΔ κατορθώνουν να αποδράσουν στο δυτικό τμήμα της πόλης, συχνά με περιπετειώδη τρόπο και με κίνδυνο της ζωής τους.
- Τουλάχιστον 138 άνθρωποι σκοτώνονται ανάμεσα στα 1961 και 1989 στο τείχος του Βερολίνου ή στα σύνορα κατά την προσπάθεια απόδρασής τους.
- Πηγή: <http://www.bpb.de/geschichte/deutsche-einheit/deutsche-teilung-deutsche-einheit/43650/ddr-geschichte?p=all>

„Checkpoint Charlie“

Το Checkpoint Charlie ήταν ένα από τα γνωστότερα συνοριακά φυλάκια στο τείχος του Βερολίνου, από το 1961 έως το 1990. Συνέδεε τον σοβιετικό με τον αμερικανικό τομέα.

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/29/Checkpoint_Charlie -](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/29/Checkpoint_Charlie_-_The_Central_Intelligence_Agency_%281%29.jpg/467px-Checkpoint_Charlie_-_The_Central_Intelligence_Agency_%281%29.jpg)

[Flickr -](#)

[_The Central Intelligence Agency %281%29.jpg/467px-Checkpoint Charlie - Flickr -](#)

[_The Central Intelligence Agency %281%29.jpg](#)

Το τείχος του Βερολίνου

Οικοδόμηση του τείχους (2μΧ2μ) στην Πύλη του Βρανδεμβούργου (20 Νοεμβρίου 1961). : (Φωτό: Polizeihistorische Sammlung des Polizeipräsidenten in Berlin)

- http://www.chronik-der-mauer.de/cache/images/9/17358_9-3x2-galerie.jpg?EB4EA

Το τείχος του Βερολίνου 2

Το τείχος στο
Bethaniendamm, στην
περιοχή Kreuzberg
(Φωτό:Thierry Noir, 1986)

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/5d/Berlinermauer.jpg>

Μέρπος IV

Η κυριαρχία του SED/Η παντοδυναμία της Στάζι

Η κυριαρχία του SED

Harald Hauswald,
Stasi Konvoi Berlin,
Wilhelm-Pieck-Str.,
1980

Οι πολυτελείς λιμουζίνες του
κομματικού μηχανισμού σε
αντίστιξη προς το
σοσιαλιστικό σύνθημα: «Ζήτω
ο Μαρξισμός-Λενινισμός»

<http://assets.vice.com/content-images/contentimage/170938/900000hh37-edit.jpg>

To SED

- SED=Ενιαίο Σοσιαλιστικό Κόμμα Γερμανίας (ΕΣΚΓ)
- Δημιουργήθηκε το 1946 μέσω ένωσης του KPD (Κομμουνιστικό Κόμμα Γερμανίας) και του SPD (Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα Γερμανίας)
- Ιεραρχική οργάνωση («δημοκρατικός συγκεντρωτισμός»)
- Όργανα→ Συνέδριο, Κεντρική Επιτροπή, Πολιτικό Γραφείο, Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής
- Απόλυτη κυριαρχία στην πολιτική, οικονομία και κοινωνία της ΓΛΔ

<http://www.bpb.de/nachschlagen/lexika/18236/sozialistische-einheitspartei-deutschlands-sed>

Βλέπε επίσης:

<https://www.hdg.de/lemo/kapitel/nachkriegsjahre/neuanfaenge/zwangsvereinigung-zur-sed.html>

Freie Deutsche Jugend

- Ελεύθερη Γερμανική Νεολαία

Αφίσα της Ελεύθερης Γερμανικής Νεολαίας (FDJ) για το Διεθνές Φεστιβάλ Νεολαίας, 1951

- <http://www.payer.de/kommkulturen/kultur0650.gif>

Γραμματόσημο 1966

Γραμματόσημο της ΓΛΔ
προς τιμήν της 20ής
επετείου ίδρυσης του SED

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/61/Stamps_of_Germany_%28DDR%29_1966%2C_MiNr_1174.jpg/220](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/61/Stamps_of_Germany_%28DDR%29_1966%2C_MiNr_1174.jpg/220px-)

[DX-
Stamps_of_Germany_%28DDR%29_1966%2C_MiNr_1174.jpg](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/61/Stamps_of_Germany_%28DDR%29_1966%2C_MiNr_1174.jpg/220px-)

Διαδήλωση της FDJ (Νεολαΐας του Κόμματος)

Η FDJ ήταν η μόνη αναγνωρισμένη και επιδοτούμενη νεολαιίστικη οργάνωση της ΓΛΔ. Ήταν μαζική οργάνωση, μέρος ενός παράλληλου προς το σχολείο εκπαιδευτικού συστήματος. Μετά την κατάλυση της ΓΛΔ απώλεσε εντελώς την πολιτική της σημασία.

<https://www.flickr.com/photos/96964423@N03/9106619969/in/album-72157634685273215/>

Η Στάζι

Θυρεός του
«Υπουργείου Εθνικής
Ασφάλειας»

CC BY-SA 3.0

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/39/Emblema_Stasi.svg/251px-Emblema_Stasi.svg.png

Η Στάζι 2

- **Υπουργείο Εθνικής Ασφάλειας** της ΓΛΔ (**MfS** ή στην καθομιλουμένη **Στάζι-Stasi**) → Μυστική υπηρεσία της ΓΛΔ (εσωτερικού και εξωτερικού).
- Ιδρύθηκε την 8 Φεβρουαρίου 1950.
- Όργανο καταπίεσης και παρακολούθησης του SED απέναντι στον πληθυσμό της ΓΛΔ, το οποίο εξυπηρετούσε τη διατήρηση της εξουσίας. Διεξήγαγε κατασκοπευτική δράση π.χ.: έλεγχο μαζικών οργανώσεων και στοχευμένη διάλυση και διαίρεση αντιπολιτευόμενων κύκλων (συχνά εν τη γενέσει τους), όπως διανοουμένων, διαφωνούντων, της εκκλησίας και των νεολαιίστικων οργανώσεών της. Παρακολουθούσε επίσης τους πολίτες της ΓΛΔ σε ευρεία κλίμακα-και εν μέρει και τους συγγενείς τους στο εξωτερικό- παραβαίνοντας κατάφωρα τα δικαιώματα του πολίτη.
- Κατά τη διάρκεια ύπαρξής της η Στάζι (MfS) απασχολούσε 250.000 άτομα μόνιμο προσωπικό.
- Επίσης 624.000 «ανεπίσημους συνεργάτες»

Κεντρικά της Στάζι

- Τα πάλαι ποτέ Κεντρικά της Στάζι στο σταθμό του μετρό MagdalenenstraÙe στο Λίχτενμπεργκ του Βερολίνου.
Πηγή: *BStU / Kulick*

- http://www.demokratie-statt-diktatur.de/SharedDocs/Bilder/DE/Gebaeudebild/stasizentrale_magdalenenstrasse.gif;jsessionid=5F59D375179CB8F0B779EE728912B33E.2_cid344?blob=normal&v=5

Η «φωτογραφική-κουμπί»

- Στάζι: κατασκοπία υψηλής τεχνολογίας. Η «φωτογραφική-κουμπί»
- <http://static.neuerdings.com/1363194486/p1000216-100x100.jpg>

Παρακολούθηση από τη Στάζι: Η ζωή των άλλων

- Φωτογραφία από την ταινία *Das Leben der Anderen* (Η ζωή των άλλων -2006) που έχει ως θέμα του την κατασκοπευτική δράση της Στάζι στον καλλιτεχνικό χώρο.

-)
© Studio / Produzent

- <https://media.outnow.ch/Movies/Bilder/2006/LebenDerAnderen/movie.xl/09.jpg>

Αρχείο των φακέλων της Στάζι στο Βερολίνο

- http://www.demokratie-statt-diktatur.de/SharedDocs/Bilder/DE/Allgemein/aktenregale-2.jpg?__blob=normal&v=9
- Quelle: BStU / Kulick

«Η Στάζι»: πηγές

- Peter Franz: *Walter Schilling und das MfS: Eine zugewachsene Kirchengeschichte und eine ignorierte Zeitgeschichte. Erwiderung auf Walter Schilling: „Die ‚Bearbeitung‘ der Landeskirche Thüringen durch das MfS“, zugleich ein Beitrag zur „Stasi-Aufarbeitung“ in der Evangelisch-Lutherischen Kirche in Thüringen.* In: *ICARUS – Zeitschrift für soziale Theorie und Menschenrechte.* Jahrgang 1997/4, S. 18–29.
- Jens Gieseke: *Die hauptamtlichen Mitarbeiter der Staatssicherheit.* Berlin 2000
- Helmut Müller-Enbergs: *Die inoffiziellen Mitarbeiter.* In: *BStU: Anatomie der Staatssicherheit – Geschichte, Struktur, Methoden.* Berlin 2008
- Περισσότερες πληροφορίες και υλικά: <http://www.stasi-mediathek.de/>
- Αναλυτικά για τους φακέλους της Στάζι: http://www.bstu.bund.de/DE/Home/home_node.html

Teil V

Καθημερινότητα (Κατοικία, αυτοκίνητο Trabi....)

Der „Trabi“

- Το “cult” αυτοκίνητο της ΓΛΔ→ το „Trabi“
- Εδώ: "Trabant 601« (600 ccm, 26 DIN-PS , κατασκευή: VEB Sachsenring- αυτοκινητοβιομηχανία Zwickau)
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/21/Bundesarchiv_Bild_183-P0619-306%2C_Trabant_601.jpg/620px-Bundesarchiv_Bild_183-P0619-306%2C_Trabant_601.jpg
- Bundesarchiv, Bild 183-P0619-306 / Ludwig, Jürgen / CC-BY-SA 3.0

Το κτήριο της Βουλής (Palast der Republik) στο Βερολίνο

- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/34/Palast_der_Republik_DDR_1977.jpg/800px-Palast_der_Republik_DDR_1977.jpg
- CC-by-sa

Τυπικές «σοσιαλιστικές» πολυκατοικίες (Plattenbauten)

- Άποψη της Halle-Neustadt από τον 20ό όροφο οικοδομής
- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/95/HalleNeustadtFromAbove1.jpg/800px-HalleNeustadtFromAbove1.jpg>

Το εσωτερικό των κατοικιών

P2 χαρακτηρίζει έναν τύπο κατοικίας που οικοδομήθηκε για πρώτη φορά αρχές της δεκαετίας του '60. Η κουζίνα δεν ήταν διαχωρισμένη από τους υπόλοιπους χώρους, για να μην είναι αποκομμένη η γυναίκα από την υπόλοιπη οικογένεια και για να ενθαρρύνεται ο άνδρας να κάνει οικιακές εργασίες. Η Sibylle Bergemann φωτογράφησε τα διαμερίσματα το 1974 για ένα ντοκιμαντέρ.

- <http://www.bpb.de/cache/images/0/48750-3x2-article620.jpg?31445>

Αναμονή στην ουρά

- © dpa/ picture-alliance
- Οι ελλείψεις προϊόντων και η αναμονή στις ουρές (για αυτούς που δεν διέθεταν δυτικό χρήμα) ήταν συχνό φαινόμενο στη ΓΛΔ.
- http://www.vatikan.diplo.de/contentblob/2774500/Inhaltsbild/866872/02/Unity_timeline_unzufriedenheit.jpg

Μία τυπική βιτρίνα

- Η προώθηση των προϊόντων με τις σημερινές μεθόδους δεν ήταν γνωστή στη ΓΛΔ. Τα προϊόντα που κυκλοφορούσαν ήταν λίγα και γνωστά. Ενίοτε, σε περίπτωση πλεονάσματος, υπήρχαν και διαφημίσεις: «Τα αυγά είναι τόσο υγιεινά!» ή «Η γλυκόζη σας κρατάει σε φόρμα».
- <http://cdn1.spiegel.de/images/image-640594-galleryV9-cosy.jpg>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μέρος VI

Αθλητισμός

Αθλητισμός στην ΓΛΔ

- <http://www.tafeldigital.de/wp-content/uploads/2013/02/Artikelbild.png>

Αθλητισμός

- **Μαζικός αθλητισμός** → υγεία του λαού / ανάδειξη ταλέντων. Ulbricht: «Ο καθένας παντού, μια φορά την εβδομάδα άσκηση»

Π.χ. κατά το έτος 1988 υπήρχαν 10.674 αθλητικοί σύλλογοι με περίπου 3,8 εκατομμύρια ενεργά μέλη, 159.006 διαιτητές και 264.689 εποπτεύοντες γυμναστές. Υπήρχαν 330 αθλητικά κέντρα και 1.220 ανοιχτά στάδια. Στις τοπικές και περιφερειακές Σπαρτακιάδες συμμετείχαν το 1988 συνολικά 1.064.000 παιδιά και νέοι.

- **Αθλητισμός επιδόσεων** (συνέβαλλε στο διεθνές κύρος της ΓΛΔ) → Στους Ολυμπιακούς του 1968 στο Μεξικό 25 Μετάλλια, το 1972 στο Μόναχο 66 και το 1988 στη Σεούλ 102 Μετάλλια. Από το 1986 έως το 1988 αναδείχτηκαν 90 παγκόσμιοι πρωταθλητές και 77 πρωταθλητές Ευρώπης.
- Στοχευμένη χρήση **Doping** (κωδικό όνομα: «Staatsplanthema 14. 25»)

Ολυμπιακά Μετάλλια

- Μετάλλια της ΓΛΔ στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Μόντρεαλ το 1976
- http://www.swschwedt.de/kunden/dl2bqd/assets/images/olympia1976_O.jpg

Είσοδος της ομάδας της ΓΛΔ στο Ολυμπιακό Στάδιο, Μόναχο 1972

Η ΟΔΓ αρνούσαν την αναγνώριση της ΓΛΔ-ακόμη και σε αθλητικό επίπεδο- και απαγόρευε μάλιστα την έπαρση της ανατολικογερμανικής σημαίας στους αγώνες που διοργάνωνε. Αυτή η κατάσταση αλλάζει με τους Ολυμπιακούς του Μονάχου, όταν στην τελετή έναρξης στις 26.8.72 η αυτόνομη και κυρίαρχη ομάδα της ΓΛΔ παρελαύνει περήφανα στο Ολυμπιακό Στάδιο.

- http://www1.sportschau.de/sport_schau_specials/doping/webmagazin/events/3_8_ddr/einmarsch_muench_dpa_560.jpg
- Photo credit / source: www1.sportschau.de

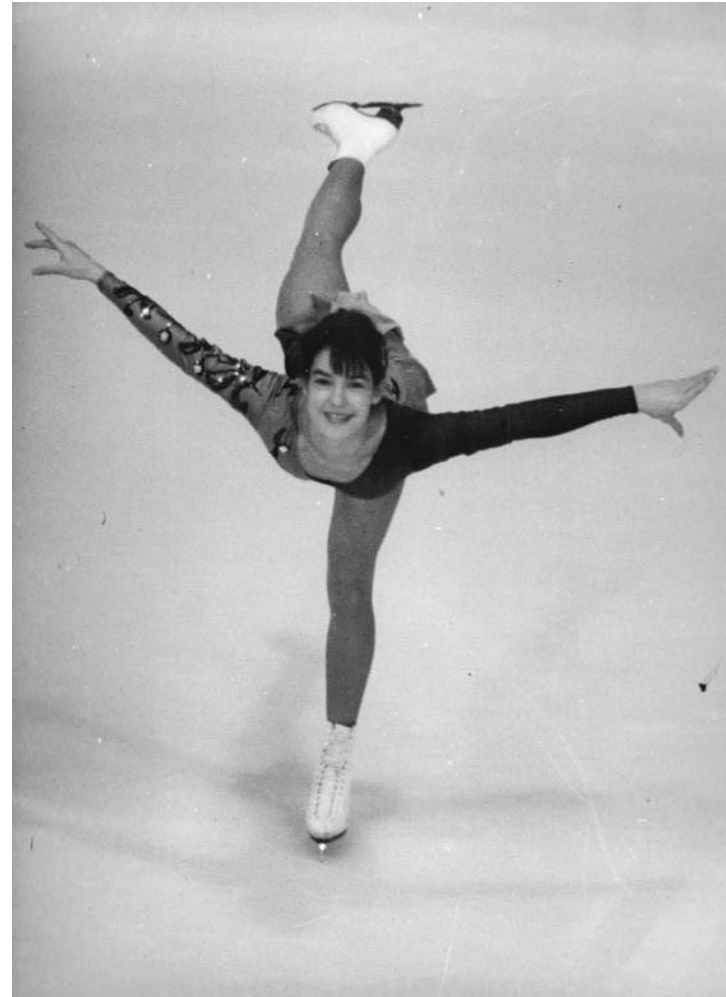
Γυναικεία ομάδα σκυταλοδρομίας 1986

- Η γυναικεία ομάδα σκυταλοδρομίας αποτελούμενη από τις Silke Gladisch, Sabine Günther, Marlies Göhr und Ingrid Auerswald (εδώ στο ευρωπαϊκό πρωτάθλημα στίβου το 1986 στη Στουτγάρδη) το 1985 κατέρριψε το παγκόσμιο ρεκόρ στα 4x100 μέτρα με επίδοση 41,37 δευτερόλεπτα. Το ρεκόρ διήρκεσε 27 χρόνια και καταρρίφθηκε μόλις το 2012.
- Φωτό: dra
- <http://img.welt.de/img/sport/crop108576591/5779594160-ci3x2l-w540-aoriginal-h360-l0/DDR-Sprint-Staffel-verteidigt-Europameistertitel.jpg>

Καλλιτεχνικό πατινάζ - Katarina Witt

- Η Katarina Witt στο πρωτάθλημα της ΓΛΔ το 1982
- Η Katarina Witt (γενν. 3 Δεκεμβρίου 1965 στο Staaken, περιφέρειας Nauen, σήμερα Βερολίνο) είναι γερμανίδα ηθοποιός, τηλεπαρουσιάστρια και πρώην αθλήτρια του καλλιτεχνικού πατινάζ. Υπήρξε ολυμπιονίκης το 1984 και το 1988, παγκόσμια πρωταθλήτρια των ετών 1984, 1985, 1987, 1988 και πρωταθλήτρια Ευρώπης από το 1983 έως το 1988.
- https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/15/Bundesarchiv_Bild_183-1982-0109-013%2C_Katarina_Witt.jpg
- Bundesarchiv, Bild 183-1982-0109-013 / Wolfgang Thieme / CC-BY-SA 3.0

Marita Koch, 1985

- Παγκόσμιο ρεκόρ της ανατολικογερμανίδας αθλήτριας Marita Koch στο 400μ το 1985 στην Καμπέρα της Αυστραλίας.
- Φωτό:dra
- http://polpix.sueddeutsche.com/polopoly_fs/1.2231537.1416568049!/httpImage/image.jpg_gen/derivatives/640x360/image.jpg

Doping

- Το αίμα μπορεί να προσφερθεί, αλλά και να γίνει αντικείμενο επέμβασης.
- <http://img.welt.de/img/wissenschaft/crop100663948/1519734882-ci3x2l-w540/doping-DW-Wissenschaft-Frankfurt-oder.jpg>

Πηγές

Klaus Blume: *Die Doping-Republik. Eine (deutsch-)deutsche Sportgeschichte*. Rotbuch Verlag, Berlin 2012

Jutta Braun: »*Jedermann an jedem Ort - einmal in der Woche Sport*« - Triumph und Trugbild des DDR-Sports. In: Thomas Großbölting (Hrsg.): *Friedensstaat, Leseland, Sportnation? - DDR-Legenden auf dem Prüfstand*. Berlin 2009

Statistisches Jahrbuch der DDR. Staatsverlag der DDR, 1. Auflage, Juni 1989

Ειδικότερα για τον αθλητισμό επιδόσεων: <http://www.sport-ddr-roeder.de/>

Αναλυτικότερα για το Doping: FAZ, 15.7.2015, διατίθεται και στη διεύθυνση:

<http://www.faz.net/aktuell/sport/sportpolitik/doping/25-jahre-nach-mauerfall-ddr-staatsdoping-und-folgen-13215211.html>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Μέρος VII

Λογοτεχνία-Πολιτισμός

Πολιτισμός-Λογοτεχνία

- «χώρα ανάγνωσης»/ «κοινωνία λογοτεχνίας» (ετησίως πάνω από 6000 τίτλοι σε συνολικό τιράζ περ. 150 εκατομμυρίων βιβλίων/ 32000 βιβλιοθήκες με περισσότερους των 100 εκατομμυρίων τόμων κλπ.)

ωστόσο

- Λογοκρισία (ιεραρχική καθοδήγηση και έλεγχος, «διαδικασία για άδεια έκδοσης»- „Druckgenehmigungsverfahren“)
- Επίσημο δόγμα: Σοσιαλιστικός Ρεαλισμός
- Βασικές έννοιες: Αντιφασισμός, «Λογοτεχνία της Οικοδόμησης» (Aufbauliteratur), Bitterfelder Weg, «Λογοτεχνία της Άφιξης» (Ankunftsliteratur)
- Υπήρχαν όμως και κριτικές (και εν μέρει μοντερνιστικές) φωνές: Heiner Müller, Christa Wolff, Ulrich Plenzdorf, Uwe Johnson... → επιτυγχάνουν διεθνή αναγνώριση
- Καταπιεστικά μέτρα από το SED → Αποκορύφωμα: ο εκπατρισμός του τραγουδοποιού Wolff Biermann το 1976

Αναλυτικότερα: Wolfgang Beutin u.a., *Deutsche Literaturgeschichte*, Metzler, Stuttgart; Weimar 2001, S. 511-579

Σοσιαλιστικός ρεαλισμός

«Στις Σχολές Καλών Τεχνών μας δεν θέλουμε να βλέπουμε πια αφηρημένους πίνακες. Το απόλυτο γκρίζο στη ζωγραφική, το οποίο είναι έκφραση της καπιταλιστικής παρακμής, βρίσκεται σε κάθετη αντίθεση με τη νέα ζωή της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας».

(Walter Ulbricht, ενώπιον της Βουλής της ΓΛΔ στις 31 Οκτωβρίου 1951)

«Τα μέλη της Εταιρείας Συγγραφέων της ΓΛΔ αναγνωρίζουν τον ηγετικό ρόλο της εργατικής τάξης και του κόμματός της στην πολιτιστική πολιτική. Αποδέχονται την καλλιτεχνική μέθοδο του σοσιαλιστικού ρεαλισμού. Απορρίπτουν αποφασιστικά όλες τις μορφές της ιδεολογικής συνύπαρξης και την παρείσφρηση αντιδραστικών και αναθεωρητικών απόψεων στους τομείς της λογοτεχνίας».

(Από το καταστατικό της Εταιρείας Συγγραφέων, Νοέμβριος 1973)

Hermann Kant

Ο γνωστός συγγραφέας Hermann Kant σ' ένα μπαζάρ βιβλίων στην Alexanderplatz του Βερολίνου (1 Μαΐου 1976)
Φωτό: Deutsches Historisches Museum, Berlin

http://www.dra.de/online/hinweisdiene/wort/2001/bilder/her_kant.jpg

Christa Wolf, *Der geteilte Himmel*

Der geteilte Himmel: έργο του 1963 της Christa Wolf, που μεταφέρθηκε το 1964 στον κινηματογράφο από τον Konrad Wolf. Η υπόθεση του αφηγήματος αναφέρεται στο 1961, στην περίοδο αμέσως πριν από την οικοδόμηση του τείχους.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dd/Christa_Wolf%2C_Der_geteilte_Himmel_1963.jpg

Christa Wolf

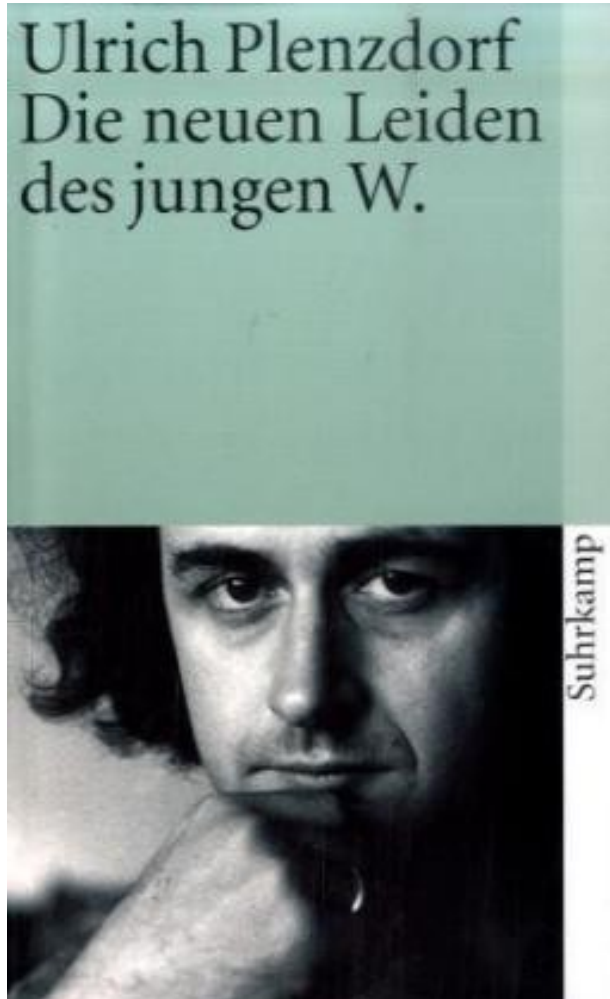

Η Wolf μετασχηματίζει τον αρχαίο μύθο ασκώντας κριτική στον κοινωνικό αποκλεισμό του «ξένου».

http://images.fembio.net/wolf_38.jpg

Ulrich Plenzdorf

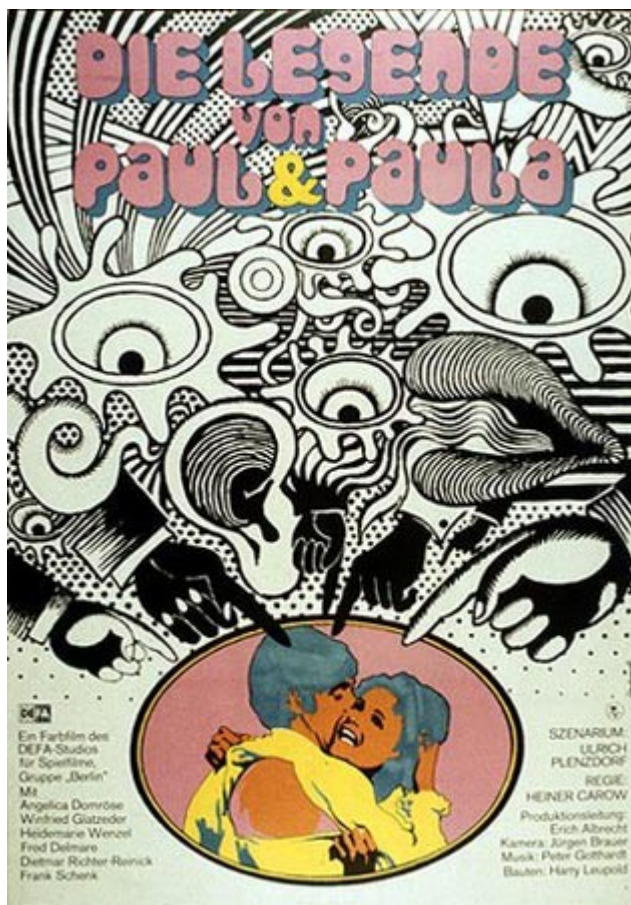

Με αυτό το έργο ο Plenzdorf εξέφρασε με μοναδικό τρόπο τους φόβους, τις ελπίδες και τον τρόπο ζωής της ανατολικογερμανικής και δυτικογερμανικής νεολαίας των αρχών της δεκαετίας του '70.

<http://ecx.images-amazon.com/images/I/41XVMcjAcaL. SX300 BO1,204,203,200 .jpg>

Die Legende von Paul & Paula

Die Legende von Paul und Paula είναι από τις εμπορικά πιο επιτυχημένες κινηματογραφικές ταινίες που γυρίστηκαν στη ΓΛΔ (DEFA-Studio, σκηνοθεσία Heiner Carow σε σενάριο Ulrich Plenzdorf). Πρεμιέρα: 29 Μαρτίου 1973.

Αφίσα: *Legende von Paul und Paula, Die* (Klaus Vonderverth)

http://www.filmposter-archiv.de/filmplakat/1974/legende_von_paul_und_paula3.jpg

Μαζική κουλτούρα (Κίτς;)

Η Deutsche Film AG, σε συντομογραφία DEFA, ήταν μια λαϊκής ιδιοκτησίας κινηματογραφική εταιρία παραγωγής της ΓΛΔ, με έδρα στο Potsdam-Babelsberg. Η DEFA γύρισε περίπου 700 ταινίες μεγάλου μήκους, 750 ταινίες κινούμενων σχεδίων καθώς και 2250 ντοκιμαντέρ και ταινίες μικρού μήκους. Μεταγλωττίστηκαν περίπου 8000 ταινίες.

<http://images.cinefacts.de/thumbs/RomantischeMomenteDieSchonstenLiebesfilmerderDEFA-Cover-174973.jpg>

Heiner Müller

Ο Heiner Müller (* 9 Ιανουαρίου 1929 στο Eppendorf, Sachsen -† 30. Δεκεμβρίου 1995 στο Βερολίνο), ψευδώνυμο Max Messer, θεωρείται ένας από τους σημαντικότερους γερμανόφωνους θεατρικούς συγγραφείς. Ήταν επίσης ποιητής, πεζογράφος, δοκιμιογράφος, σκηνοθέτης, δραματουργός και πρόεδρος της Ακαδημίας Τεχνών του Βερολίνου.

http://www.staatstheater-hannover.de/schauspiel/bilder/personen/normal/1300371781_mueller_heiner-internet.jpg

Wolf Biermann

Ο τραγουδοποιός που μετά από μακροχρόνιες απαγορεύσεις του αφαιρέθηκε η υπηκοότητα της ΓΛΔ το 1976 κατά τη διάρκεια μιας περιοδείας στην ΟΔΓ, έδωσε ξανά για πρώτη φορά συναυλία στη ΓΛΔ στις 1 Δεκεμβρίου του 1989 στη Λειψία δεχόμενος τις καταϊγιστικές επευφημίες 5000 ανθρώπων.

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/0/0b/Bundesarchiv_Bild_183-1989-1201-046%2C_Wolf_Biermann_Konzert_in_Leipzig.jpg

Bundesarchiv, Bild 183-1989-1201-046 / Waltraud Grubitzsch (geb. Raphael) / CC-BY-SA 3.0

Το ροκ συγκρότημα „City“

Το ροκ συγκρότημα „City“ ιδρύθηκε το 1972 στο Ανατολικό Βερολίνο και γνώρισε παγκόσμια επιτυχία με το τραγούδι *Am Fenster*.

<http://www.badnerhalle.de/wp-content/uploads/2013/05/City-cms.jpg>

Φωτό: Rainer Wollenschneider

Ζωγραφική: Willi Sitte

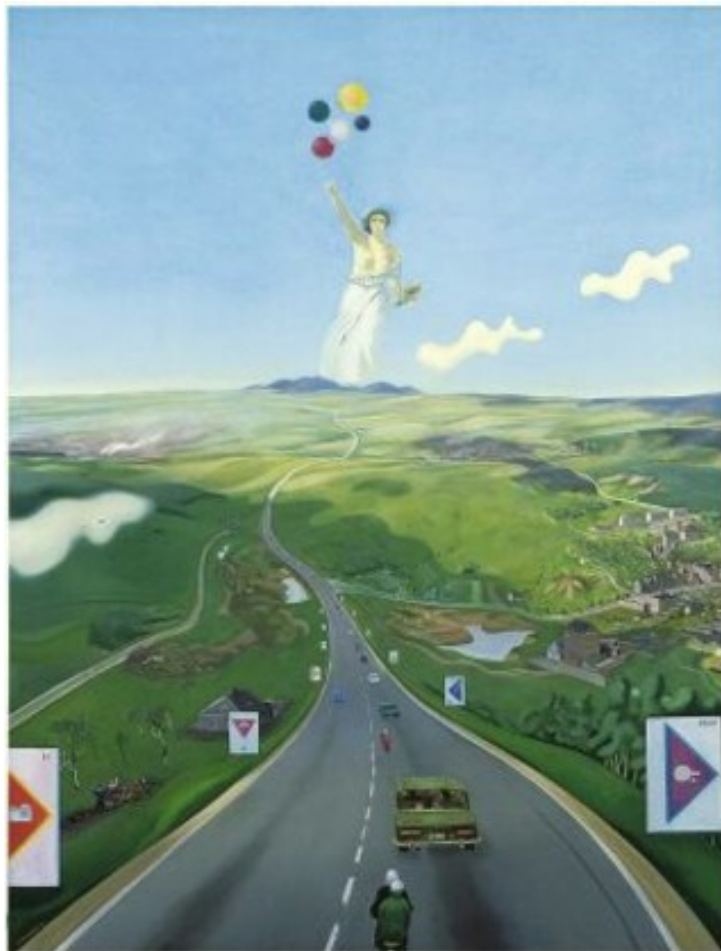

Leuna 1921, 1965-1966 Öl und Tempera auf Hartfaser, 270 x 480 cm © Staatliche Museen zu Berlin/VG Bild-Kunst, Bonn 2011, Foto: Klaus Göken

<http://kunstundfilm.de/wp-content/gallery/der-geteilte-himmel-neue-nationalgalerie/dynamic/dergeteiltehimmelpressebilder06-nggid03700-ngg0dyn-130x80x100-00f0w010c010r110f110r010t010.jpg>

Wolfgang Mattheuer, *Hinter den sieben Bergen*

Wolfgang Mattheuer, *Hinter den sieben Bergen*, 1973, Museum der bildenden Künste Leipzig © VG Bild-Kunst, Bonn 2012

„Hinter den sieben Bergen spielt die Freiheit.
/ Hinfahren sollte man. / Sehen müßte man's
/ mit eigenen Augen, (...) / die Freiheit spielt
mit bunten Luftballons. / Und andere fahren
hin / mit Panzern und Kanonen – / um
nachzuschauen. (...)“

Πίσω από τα επτά βουνά παίζει η
ελευθερία/πρέπει να πας εκεί/να δεις με τα
ίδια σου τα μάτια/ (...) / η ελευθερία παίζει με
χρωματιστά μπαλόνια/και άλλοι πάνε εκεί/με
τανκς και με κανόνια (...)

έγραψε ο Mattheuer (1927-2004) σ' ένα
ποίημά του μετά την καταστολή της Άνοιξης
της Πράγας το 1968.

<http://www.mdbk.de/typo3temp/pics/df9eefde87.jpg>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βιβλιογραφία

Βιβλιογραφία - Links

- <http://www.ddr-wissen.de/wiki/ddr.pl> (online DDR-Lexikon)
- <http://www.bpb.de/geschichte/deutsche-geschichte/ostzeit/> (hauptsächlich zu verschiedenen Seiten des Alltagslebens)
- <http://www.bundesstiftung-aufarbeitung.de/themen-1076.html> (insbesondere politische Entwicklungen)

Βιβλιογραφία

- Beutin Wolfgang u.a., *Deutsche Literaturgeschichte*, Metzler, Stuttgart; Weimar 2001, S. 511-579
- Burdumy Alexander: *Sozialpolitik und Repression in der DDR: Ost-Berlin 1971–1989*. Klartext Verlag, Essen 2013
- Glaser, Hermann: *Deutsche Kultur. 1945-2000*. Propyläen, München 2000
- Mählert Ulrich: *Kleine Geschichte der DDR*. C.H. Beck, 5. Aufl., München 2007
- Ottomeyer, Hans und Czech, Hans-Jörg (Hrsg.): *Deutsche Geschichte in Bildern und Zeugnissen*. Deutsches Historisches Museum, Edition Minerva, Berlin 2007
- Parry, Christoph: *Menschen, Werke, Epoche*, Ismaning 1997
- Schulze, Hagen: *Kleine Deutsche Geschichte*, München 1996

Βιβλιογραφία 2

- Klaus Schroeder: *Der SED-Staat. Geschichte und Strukturen der DDR 1949–1990*. Vollständig überarbeitete und stark erweiterte Neuauflage, Böhlau, Wien/Köln/Weimar 2013
- Studt Christoph (Hrsg.): *Die Deutschen im 20. Jahrhundert*, München 1999
- Timmermann Heiner : *Die DDR in Europa. Zwischen Isolation und Öffnung*. Lit Verlag, Berlin/Hamburg/Münster 2005
- Wollé Stefan : *DDR*. Fischer, Frankfurt am Main 2004
- *Wege der Deutschen*, ein begleitendes Sachbuch zur Ausstellung des Deutschen Historischen Museums, Berlin, Reinbek bei Hamburg 1999

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Prof. Dr. Eleni Georgoroulou. Prof. Dr. Ioannis Pagkalos. «Πολιτισμός II. Γερμανική Λαοκρατική Δημοκρατία». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS476/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

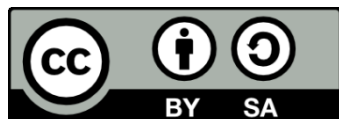
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Anastasios Kotzakotzidis>
Θεσσαλονίκη, <4/9/2015>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

